

Industrija kovin in elektroindustrija zmagovalki okrevanja

Od 5. do 11. junija 2021

Rast industrijske proizvodnje visoka predvsem v elektroindustriji

Podatki o **industrijski proizvodnji v mesecu aprilu 2021** so bili nad našimi pričakovanji. Aprila je bila industrijska proizvodnja (rudarstvo, predelovalne dejavnosti in oskrba z energenti) medletno višja za 36 % (naša pričakovanja: +24 %), v prvih štirih mesecih kar za 11 %, k čemer je ugodno prispevala tudi revizija (popravek podatkov navzgor za predhodne mesece). V tem obdobju je bila v rudarstvu nižja za 5,6 % (manjši izkop premoga v Premogovniku Velenje), v energetiki nižja za 1 %, v predelovalnih dejavnosti pa višja za 12 %. Naša ocena za celo leto je 5-odstotna rast industrijske proizvodnje v predelovalnih dejavnostih, medtem ko je konsenz neodvisnih analitikov 7 % (maj 2021, Consensus Economics), v naslednjem letu pa 4,7 % (naša ocena: +3 %).

Po **tehnološki zahtevnosti panog predelovalnih dejavnosti** se je izkazalo, da je rast v prvih štirih mesecih v srednje visoko tehnološko zahtevni proizvodnji največja (+18 % medletno), sledijo srednje nizko tehnološke dejavnosti (+16 %) in nizko tehnološke dejavnosti (+10 %). Krepka rast proizvodnje v visoko tehnološko zahtevnih dejavnostih v tem obdobju lanskega leta je vodila v pričakovan padec (-4,2 %), vendar se je ta v aprilu (-0,8 % medletno) znižal glede na predhodni mesec.

Glede na predhodni mesec (april/marec) je bila industrijska proizvodnja v Sloveniji višja za 1,2 %, v Nemčiji pa denimo za 1 % nižja, vendar je podatek za Nemčijo le delno primerljiv, saj je prilagojen za sezono in koledar.

Podatki o **prodaji po dejavnostih v prvih štirih mesecih** kažejo (podatki o farmaciji so zaupni), da so bili prihodki višji kot v enakem obdobju leta 2019 v proizvodnji drugih vozil in plovil (+16 %), proizvodnji električnih naprav (+12 %), računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov (+9 %), izdelkov iz gume in plastičnih mas (+9 %), proizvodnji drugih strojev in naprav (+8 %), obdelavi in predelavi lesa (+7 %), proizvodnji kovinskih izdelkov (+6 %), proizvodnji kemikalij (+5 %), proizvodnji pohištva (+5 %) ter še v štirih dejavnostih. V devetih dejavnostih je bila prodaja še nižja, od tega najbolj v proizvodnji usnja in usnjenih izdelkov (-37 %, ukinitvev dela proizvodnje v Sloveniji), proizvodnji motornih vozil (-11 %) in proizvodnji oblačil (-10 %). Zaradi omejenega delovanja turističnih obratov je bila prodaja še vedno nižja v proizvodnji pijač (-5 %), negativno pa preseneča tudi padec prodaje v proizvodnji nekovinskih mineralnih izdelkov (-6 %), kamor spadajo večji proizvajalci toplotne izolacije in gradbenega materiala za vgradnjo.

Visoka izvozno-uvozna gibanja

Izvoz blaga je po visokem padcu v aprilu 2020, v aprilu 2021 porasel kar za 55 % (naša pričakovanja: +35 %) in je bil tako v prvih štirih mesecih višji za 16 %. Relativna rast izvoza tako v članice EU kot nečlanice EU je bila precej podobna, vendar, ker 2/3 izvoza ustvarimo z državami EU-26, je bil seveda nominalni prispevek k rasti teh trgov ustrezno večji. Tudi uvoz blaga je v tem času močno porasel. Aprila je bil višji za 70 %, v prvih štirih mesecih za 17 %.

Primerjava z enakim obdobjem leta 2019 verjetno pove več o okrevanju slovenskega izvoza in uvoza. Izvoz je bil višji za 14 % (+1,5 mrd EUR), uvoz za 7 % (+0,76 mrd EUR). Ob tem je bil v 2019 dosežen primanjkljaj pri blagu v višini 184 mio EUR, v 2021 pa smo imeli presežek v višini 605 mio EUR. Kljub krepitvi potrošnje in gradbeništvu se torej uvozna dinamika še ni bistveno okrepila, vendar je to pričakovati v prihodnjih mesecih, tudi zaradi učinka višjih cen surovin (energentov, polizdelkov).

Prodaja močno okrevala, poraba električne energije manj

Zadnji aktualni podatki o prometu tovornih vozil, porabi električne energije in prodaji pričakovano kažejo velike rasti na medletni ravni, zato v nadaljevanju opisujemo izključno primerjavo z enakim obdobjem v letu 2019.

Promet tovornih vozil na slovenskih avtocestah je bil v **zadnjem tednu maja** v primerjavi z enakim obdobjem leta 2019 manjši za 3 %. Obseg prometa tovornih vozil je bil zaradi prostega binkoštnega ponedeljka v nekaterih sosednjih državah glede na predhodni teden nekoliko manjši, enako velja v primerjavi z enakim tednom predkriznega leta 2019 (pri domačih vozilih sicer za 4 % večji, pri tujih pa za 7 % manjši). **Poraba električne energije je v tednu med 24. in 28. majem** zaostajala za 6 % glede na enaki teden v letu 2019. Glede na primerljivi teden leta 2019 so manjšo porabo beležile Avstrija (7 %), Italija (6 %), Hrvaška (5 %) in Francija (4 %), v Nemčiji pa je bila večja za 4 %.

Po podatkih o davčnem potrjevanju računov je bila **prodaja v drugi polovici maja**, glede na enako obdobje leta 2019, višja za 4 %, na kar so vplivale predvsem rasti v trgovini na debelo in na drobno. Prodaja v delu storitev, kjer so omejitve poslovanja

ostale relativno visoke (kulturne, razvedrilne in namestitvene storitve, potovalne agencije, prirejanje iger na srečo), pa je bila še naprej znatno nižja kot v enakem obdobju 2019 (od -68 % do -86 %).

Zadnji podatki o registrirano brezposelnih (73.250, 9. junija) kažejo, da se njihovo število še vedno umirjeno znižuje (konec maja: 75.150), kar je posledica krepitve industrije, gradbeništva in odpiranja storitvenih dejavnosti.

Leto 2021 - leto za kovinsko industrijo

Optimizem v **svetovni jeklarski industriji** se je povzpel na najvišjo vrednost v zadnjih 12 letih, k čemur je prispevala rast novih naročil (četrti zaporedni mesec) ter največja rast namere pri zaposlovanju od februarja 2018. Visoka rast cen železove rude je na drugi strani prispevala k rekordni rasti vhodnih cen. Cena metrične tone železove rude (cfr spot, World Bank) je v maju porasla na prek 200 USD, kar je bilo denimo glede na maj 2019 (pred izbruhom pandemije, ko cene niso upadle) za 107 % več. Podobne visoke ravni so bile nazadnje v letih 2011 in 2012 ter pred tem leta 2008, popravki cene (znižanje) pa so bili prav tako abrupni kot sam porast. Med večjimi jeklarji se je optimizem najbolj okreplil pri ameriških in evropskih, medtem ko je pri azijskih rast ostala na podobnih, sicer visokih ravneh (kazalnik PMI sicer odraža predvsem moč spremembe, manj pa aktualno raven). Tako ameriški kot evropski jeklarji so imeli skupno točko za skrb: slabšo dosegljivost vhodnih materialov. Precej podobna situacija je bila pri največjih proizvajalcih izdelkov iz aluminija. Veliki evropski **proizvajalci aluminija** so beležili največjo rast poslovanja, sledili so jim ameriški in azijski. Višje stroške surovin so družbe delno prevalile na kupce, delno pa se bodo soočile s krčenjem marže, vendar to na račun visoke organske rasti ni tako zaskrbljujoče. Podobna slika kot pri jeklarjih in proizvajalcih aluminija je bila tudi pri velikih **proizvajalcih izdelkov iz bakra**. Ob tem podjetja beležijo tako rast domačih kot tujih naročil.

Spremembe cen v potrošniški košarici ne kažejo znamenj za preplah

Kljub visokem dvigu cen vseh vrst cen surovin, se to še kaže v potrošniški košarici. Cene so bili v prvih petih mesecih višje medletno za 0,5 %, v zadnjih 12-ih mesecih pa se sploh niso spremenile. V nadaljevanju opisujemo spremembo cen po posameznih ključnih kategorijah v prvih petih mesecih. Cene hrane (15 % potrošniške košarice) so bile nižje za 0,8 % (meso: -1,8 %, kruh: -1,5 %; mleko, sir, jajca: -1,3 %, olja in maščobe: -0,1 %). Cene alkoholnih pijač in tobaka so bile medletno višje za 3,5 % (5,3 % košarice), in sicer zaradi dviga trošarin na tobačne izdelke. Cene oblačil in obutve (7,2 % košarice) so bile nižje za 2,2 %. Najbolj živahna sprememba cen je bila pri kategoriji stanovanje, voda, električna energija (13 % košarice), kjer so bile cene višje za 5,3 %, predvsem zaradi višjih cen energentov (+20 % električna energija). Cene stanovanjske in gospodinske opreme (7,4 % košarice) so bile višje za 0,8 %, cene zdravstvenega blaga in storitev (6 % košarice) za 1,6 %. V kategoriji prevoz (14 % košarice) so bile cene višje za 0,4 %, predvsem zaradi velikega padca cen rabljenih avtomobilov (-8 %), kar je povsem nasprotno, kot se je zgodilo v ZDA. Cene novih avtomobilov so bile višje za 3,6 %, cene koles kar za 8,8 %. Cene v kategoriji komunikacij (4,4 % košarice) se niso spremenile, v rekreaciji in kulturi pa so bile nižje za 3 %. Cene izobraževanja (1,3 % košarice) so bile višje za 0,8 %, cene v restavracijah in hotelih pa za 0,7 % (6,7 % košarice). Cene raznovrstnega blaga in storitev so bile višje za 0,2 % (8 % košarice). V prihodnjih mesecih seveda pričakujemo višje medletne rasti cen, še posebej pri energentih, pa tudi pri kategorijah blaga in storitev, kjer so bili padci začasne narave (rabljeni avtomobili, tekstil, rekreacija in kultura). V celotnem letu bi se tako cene po naši oceni povišale za okoli 1,8 %, pri čemer je konsenz nekoliko nižji (1,3 %).

Aprilski demografski podatki še šibki

V Sloveniji se je v aprilu 2021 po začasnih podatkih rodilo 1.452 otrok, to je 11 ali 0,8 % več kot v aprilu 2020. Na drugi strani je v istem mesecu umrlo 1.782 prebivalcev Slovenije (32 ali 1,8 % več kot v aprilu 2020). Presežna umrljivost (tj. presežek števila umrlih v primerjavi s povprečnim številom oseb, umrlih v preteklih letih v istem obdobju) je v aprilu 2021 v Sloveniji znašala 7,2 %. To pomeni, da je v omenjenem obdobju umrlo za 7,2 % prebivalcev več kot povprečno v enakem obdobju 2015-2019. Število prebivalcev se tako v Sloveniji povečuje že nekaj časa izključno na podlagi dodatnega priseljevanja.

Dogodki v naslednjem tednu: aprilaska plačilna bilanca in plače

Dan objave	Kazalec	Vir oz. poročevalec	Pomen/opis
14. 6. 2021, ponedeljek	Plačilna bilanca, april 2021	Banka Slovenije	Podatki o uvozu in izvozu storitev v mesecu aprilu
14. 6. 2021, ponedeljek	Stanje mednarodnih naložb, 1. četrtletje 2021	Banka Slovenije	Odločitve tujih investorjev o novih naložbah, prevzemih, izplačilih dobičkov

14. 6. 2021, ponedeljek	Industrijska proizvodnja, EU-27, april 2021	Eurostat	Industrijska proizvodnja v aprilu v državah članicah EU (prilagojeno za sezono in koledar)
15. 6. 2021, torek	Indeksi vrednosti opravljenih gradbenih del, Slovenija, april 2021	Statistični urad RS	Vrednost gradbenih del po vrstah gradnje
15. 6. 2021, torek	Prodaja na drobno, ZDA, maj 2021	U.S. Census Bureau	Prodaja na drobno v ZDA v maju 2021
15. 6. 2021, torek	Mednarodna menjava pri blagu, EU-27, april 2021	Eurostat	Izvoz in uvoz EU-27 po ključnih blagovnih skupinah v mesecu aprilu
15. 6. 2021, torek	Transport, Slovenija, april 2021	Statistični urad RS	Podatki o številu potnikov, vozilih, prepeljanem blagu
15. 6. 2021, torek	Plače zaposlenih pri pravnih osebah, Slovenija, april 2021	Statistični urad RS	Povprečne bruto in neto plače, izplačane v aprilu 2021
16. 6. 2021, sreda	Poslovanje podjetij po dejavnosti, Slovenija, 1. četrletje 2021	Statistični urad RS	Nekaj kazalcev poslovanja v prvih štirih mesecih letošnjega leta
16. 6. 2021, sreda	Delovno aktivno prebivalstvo, Slovenija, april 2021	Statistični urad RS	Dinamika gibanja med zaposlenimi in samostojnimi podjetniki, med sektorji
17. 6. 2021, četrtek	Kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija, 2020	Statistični urad RS	Kazalniki dohodkovne neenakosti
17. 6. 2021, četrtek	Opravljenega gradbenega dela, EU-27, april 2021	Eurostat	Dinamika gradbenih del v državah EU-27 po različnih vrstah gradbenih del
18. 6. 2021, petek	Statistika gradbenih dovoljenj za stavbe, Slovenija, maj 2021	Statistični urad RS	Število gradbenih dovoljenj za stavbe

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Semafor napovedi

Kazalnik	Zadnja/predhodna vrednost	Ciljna vrednost (ocena Analitike GZS)	Stopnja negotovosti ocene (1=nizka, 5=zelo visoka)
Delovno aktivno prebivalstvo, Slovenija, april 2021/marec 2021	+0,6 %	+0,5 %	2
Indeksi vrednosti opravljenih gradbenih del, Slovenija, april 2021/april 2020	+1,0 %	+12,0 %	4
Izvoz storitev, april 2021/april 2020	+12,0 %	+40,0 %	3